

de la Anna la Caiafa ◇ a avea zilele numărate ◇ în sânul lui Avraam ◇ a arunca cu pietre în cineva ◇ a-și pune cenușa pe cap

Paremiologia se ocupă cu clasificarea, interpretarea și studiul proverbelor și al expresiilor din diverse

culturi și limbi. Proverbele sunt enunțuri scurte, de origine populară, care conțin o învățătură sau o înțelepciune generală. Ele reflectă experiența și înțelepciunea colectivă a unei culturi sau a unei comunități. Acest domeniu de cercetare lingvistică explorează originea, evoluția, semnificația și utilizarea proverbelor în diferite contexte sociale, culturale și lingvistice.

Paremiologia este un domeniu interdisciplinar care implică lingvistica, antropologia culturală, literatura și alte discipline umaniste. Studiul paremiologic poate implica analiza semantică și sintactică a proverbelor, cercetarea originii și transmiterii lor, precum și analiza rolului lor în comunicarea și în cultura unei comunități, reflectând valorile, credințele și tradițiile unei societăți.

În rubrica dedicată expresiilor românești uzuale, vom explora sursele sau originile apariției lor, redând pe cât posibil, cu exactitate, contextul inițial al folosirii cuvântului sau expresiei în discuție. Domeniile acoperite vor fi literatura, teologia, economia, istoria mentalităților, istoria și antropologia. Astfel, vom putea spune că "limba noastră-i o comoară".

1. Expresia "**de la Anna la Caiafa**" este o expresie de origine biblică, care face referire la o persoană aflată într-o poziție de autoritate sau de putere și care abuzează de această poziție pentru a-și satisface interesele sau a-i nedreptăți pe alții, cu scopul de a tergiversa sau amâna luarea unei decizii importante. De exemplu, poate fi folosită pentru a descrie un șef sau un conducător care folosește poziția sa pentru a-și favoriza prietenii sau a-i discrimina pe ceilalți într-un mod nedrept, arbitrar. Originea expresiei se regăsește în Noul Testament. Acolo este relatat un episod din ultimele zile de viață ale lui Iisus Hristos, care, trădat de Iuda, a fost arestat de soldați în Grădina Ghetsimani și dus la Sinedriu (sau Sanhedrin), unde preoții urmau să-L judece.

Înainte de crucificare, Iisus este purtat de la rabinul Anna (sau Hannas, prescurtare de la Anania, care în ebraică înseamnă „milă”)... la Caiafa (conducătorul suprem al tribunalului religios), în timpul interogatoriului și procesului, fără însă a se lua o decizie clară din partea autorităților religioase. Rezultatul este inevitabil: cei doi îl predau pe Iisus, pentru a fi judecat, procurorului Pillat din Pont, guvernatorul și procurorul de atunci al provinciei romane Iudeea. Context: "Deci, ostașii și comandantul și slujitorii iudeilor au prins pe Iisus și L-au legat. Și L-au dus întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhieru al anului acela. Și Caiafa era cel ce sfătuisese pe iudei că este de

folos să moară un om pentru popor”. (Ioan, 18:12-14).

2. Expresia **“a avea zilele numărate”** sau rânduite, așa cum apare în Psalmi, este o expresie care se referă la faptul că o persoană sau o situație se apropie de sfârșit și că nu mai există șanse de supraviețuire sau de reușită. Expresia poate fi folosită într-un sens literal, referindu-se la o persoană aflată într-o stare de sănătate gravă sau care se află în ultimele etape ale vieții sale. De asemenea, poate fi folosită într-un sens figurat pentru a arăta că un proiect, o afacere sau o situație dificilă se apropie de final sau de eșec. Context: “Când nu eram decât un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau și în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rânduite, mai înainte de a fi fost vreuna din ele”. (Psalmi 139:16-18).

3. Expresia **“în sânul lui Avraam”** simbolizează intrarea într-o stare de bine spirituală, în prezența lui Dumnezeu și într-o comuniune cu cei drekți și sfinți. Această expresie are origini în tradiția iudaică și este menționată și în tradiția creștină. În Biblie, Avraam este considerat un personaj important, cunoscut pentru credința sa puternică în Dumnezeu. Această expresie este folosită în mod figurat pentru a exprima speranța sau consolarea cu privire la starea unei persoane după moarte. Se referă la ideea că sufletul se bucură de pace și fericire în prezența divină, după ce părăsește această lume. Contextul biblic nu trebuie ignorat: este vorba despre bogatul Lazăr care se spune că a murit și a fost dus de îngeri “în sânul lui Avraam”.

Context: “Era un om bogat, care se îmbrăca în porfiră și în vison; veselindu-se în toate zilele în chip strălucit. Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porții lui, plin de bube. Poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar și câinii venind, lungeau bubele lui. Și a murit săracul în sânul lui Avraam”. (Luca 16:19-22)

4. A **“arunca cu pietre în cineva”** este o expresie ce se folosește în sensul de a acuza, a învinui, a defăima sau a condamna pe cineva pentru acțiunile sale. Multă lume nu știe că Iisus Hristos a fost Cel care a rostit aceste cuvinte către cărturari și farisei atunci când i-au adus o femeie luată în adulter, adică o desfrânată pe care aceștia au vrut să o ucidă aruncând în ea cu pietre. El s-a ridicat și le-a spus: „Cine e fără de păcat dintre voi să arunce cel dintâi piatra asupra ei”. (Ioan 8:7).

5. Expresia **“a-și pune cenușa pe cap”** este o formulă metaforică utilizată pentru a exprima remușcări intense, regret sau vinovăție profundă pentru faptele săvârșite. Imaginea evocată este cea a unei persoane care își pune cenușă pe cap ca un gest simbolic de penitență sau de exprimare a tristeții și a regretului. Expresia “cenușa pe cap” poate fi folosită într-o varietate de contexte, de la situații personale în care cineva își recunoaște greșelile și își exprimă remușcarea, până la situații

mai largi în care o persoană sau o comunitate își asumă responsabilitatea pentru acțiuni sau evenimente negative, cu scopul de a se pocăi.

Expresia vine de la obiceiul evreilor din antichitate care își sfășiau, ca Iov, veșmintele, se acopereau cu un sac și-și puneau cenușă pe cap (semn de doliu). Obiceiul este descris în mai multe locuri în Biblie, mai ales în Vechiul Testament, dându-i-se un sens figurat, de manifestare exterioară a unei dureri profunde. De la sensul exact al doliului s-a trecut în timp la o depreciere semantică cu un conținut ironic, de reproș. Context: "Fiica poporului Meu, încinge-te cu sac și-ți presară cenușă pe cap; tânguiește-te ca după moartea singurului tău fiu! Plângi amar, că fără de veste va veni pierzătorul asupra voastră!" (Ieremia: 6,26).

Florentin Streche

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*